

Uticaj sklonosti ka umetnosti i otvorenosti za iskustva na subjektivni doživljaj muzičkih i likovnih dela

Cilj istraživanja bio je ispitati uticaj sklonosti ka umetnosti i crta ličnosti (aspekata otvorenosti za iskustva) na subjektivni doživljaj muzičkih i likovnih dela. Uzorak je činilo po 65 učenika srednjih muzičkih, srednjih umetničkih škola i gimnazijalaca koji se ne bave umetnošću. Stimuluse su činila muzička i likovna dela: ispitanicima je izloženo je po 30 slika i muzičkih isečaka koji su u pilot istraživanju procenjeni kao nepoznati. Za ispitivanje subjektivnog doživljaja umetničkih dela korišćena je Skala subjektivnog doživljaja slika i muzike SD-9, dok je otvorenost za iskustva merena upitnikom preuzetim iz inventara HEXACO-PI-R. Zadatak ispitanika u prvoj fazi istraživanja bio je da proceni svaki stimulus na devetostepenoj skali subjektivnog doživljaja zaokruživanjem odgovarajućih podeoka skale u zavisnosti od intenziteta doživljaja. U drugoj fazi ispitanici su popunili upitnik iz inventara HEXACO-PI-R zaokruživanjem broja koji pokazuje u kojoj se meri slažu sa svakom tvrdnjom iz upitnika. Rezultati multivarijantne analize kovarijanse (MANCOVA) i hijerarhijske multivarijacione regresione analize pokazuju da su bavljenje umetnošću i otvorenost za iskustva statistički značajni prediktori za subjektivni doživljaj i likovnih i muzičkih dela. Rezultati analize kovarijanse su pokazali da je uticaj faktora bavljenje umetnošću takav da učenici koji se bave umetnošću imaju veći skor na subjektivnom doživljaju na svim njegovim dimenzijama u odnosu na gimnazijalce koji se ne bave umetnošću. Drugi efekat bavljenja umetnošću je takav da učenici koji se bave muzikom imaju izraženiji afektivni i konativni aspekt subjektivnog doživljaja, nezavisno od prirode stimulusa, u odnosu na učenike koji se bave likovnom umetnošću. U pogledu aspekata crte otvorenost za iskustva, rezultati pokazuju da najveći efekat na subjektivni doživljaj imaju faktori estetske vrednosti i radoznalost. Rezultati regresione analize kongruentni su sa rezultatima analize kovarijanse i pokazuju da je bavljenje umetnošću značajan prediktor subjektivnog doživljaja. Takođe, pokazalo se da su estetske vrednosti i kreativnost statistički značajan prediktor subjektivnog doživljaja.

Influence of Inclination Towards Art and Openness to Experience on Subjective Experience of Music and Art Works

The aim of this study was to examine the influence of inclination towards art and aspects of Openness to experience on the subjective experience of music and art works. The sample consisted of 65 students from a music high school, art high school and regular high school. Subjects were exposed to 30 pictures and music clips. Subjective experience is measured by a SD-9 scale, and Openness to experience by a questionnaire taken from the HEXACO-PI-R inventory. The task was to evaluate stimuli on a scale and respond to the questionnaire of the inventory HEXACO-PI-R. Results showed that inclination towards art and Openness to experience are statistically significant predictors of subjective experience. Students who engaged in art have a higher score on the subjective experience. Another effect of inclination towards art is that students involved in music have a higher score of subjective experience, independently of the nature of the stimulus, compared to students who deal with visual art. Results showed that the largest effect on the subjective experience is for the factors aesthetic value and curiosity. Regression analysis showed that engagement in art is a significant predictor of subjective experience. Also, it showed that creativity and aesthetic values are significant predictors of subjective experience.

Marina Budić (1993), *Kruševac, Šumatovačka 1, učenica 4. razreda Gimnazije u Kruševcu*

MENTOR: Janko Mededović, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd